

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan Patentti- ja rekisterihallituksen maksuista annettua lakia muutettavaksi siten, että kaikki viraston tuottamat julkisoikeudelliset suoritteet ryhmiteltäisiin asetuksella tarkemmin määriteltäviksi suoriteryhmiä.

Kunkin määritellyn suoriteryhmän suoritteista perittävillä maksuilla katettaisiin kyseisen suoriteryhmän suoritteiden tuottamisesta

aiheutuneet kokonaiskustannukset. Suoriteryhmäluokitus laajentuisi lisäksi kattamaan myös julkisoikeudellisten rekisterien käytön. Muilta osin ehdotetut muutokset ovat lähinnä teknisiä selvennyksiä liittyen virastolle tullessiin uusiin rekisteröintitehtäviin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) toiminnan erityisluonteesta johtuen annettiin vuonna 1992 valtion yleistä maksuperustelainsäädäntöä täydentävä laki Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista (1032/1992). Lakia on sittemmin muutettu kahdesti (1175/1994 ja 1381/1995) säätiö- ja yhdistysrekisterien siirtyessä PRH:n hoidettaviksi.

Julkisoikeudellisista suoritteista perittävät maksut perustuvat yleisesti valtionhallinnossa valtion maksuperustelakiin (150/1992). Sen mukaan julkisoikeudellisen suoritteen hinta perustuu suoritteen omakustannusarvoon tai hinta voidaan laskea keskimääräisten kokonaiskustannusten perusteella. Siirryttäessä leimaveroista maksuihin ei mainitun yleislain nähty olevan sellaisenaan sovellettavissa Patentti- ja rekisterihallituksen suoritetuotantoon, minkä vuoksi päädyttiin suoriteperusteiden määrittelyssä yleislakia täydentävään erityissäätelyyn. Yksityiskohtaisempi sääntely ja maksutaulukot on annettu lakiin sisältyvän valtuuden nojalla toistuvasti uusittavilla kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksilla (aiemmin kauppa- ja teollisuus-

ministeriön päätöksillä).

Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain mukaan julkisoikeudellisista suoritteista perittävät maksut jakautuvat kolmeen ryhmään: suoriteryhmäkohtaiseen kustannusvastaavuuteen perustuvat, keskimääräisten kokonaiskustannusten perusteella määräytyvät sekä alle omakustannusarvon hinnoitellut. Maksut määrätään kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella. PRH:lla on myös jonkin verran liiketaloudelliseksi luokiteltavaa suoritetuotantoa, jonka osalta virasto itse päättää hinnoittelusta.

Suoriteryhmäkohtaisen kustannusvastaavuuden perusteella hinnoiteltuihin suoritteisiin kuuluu PRH:n teollisoikeudelliset suoritteet (patentit, tavaramerkit, mallit, hyödyllisyysmallit, integroidut piirit). Hinnoittelu tapahtuu näiden osalta sillä periaatteella, että hakemusvaiheessa syntyneitä kustannuksia ei täysimääräisesti peritä asiakkaalta hakemusmaksuina, vaan myöhemmin perittävät vuosi- ja uudistamismaksut kattavat osan hakemusvaiheen kustannuksista. Tämän luonteeltaan teollisuuspoliittisen ratkaisun taustalla on ollut pyrkimys yhteneväisyyteen kansainvälisiin käytäntöihin.

PRH:n muut julkisoikeudelliset suoritteet on hinnoiteltu keskimääräisten kokonaiskustannusten perusteella lukuun ottamatta erinäisiä erikseen omakustannusarvosta poikkeaviksi määriteltyjä suoritteita. Ensin mainittuun ryhmään kuuluvat kaupparekisterin ja yritys kiinnitysrekisterin suoritteet. Nämä tulee voimassa olevan lain ja sen perusteella annetun kauppaja- ja teollisuusministeriön asetuksen mukaan hinnoitella pitäen perusteena suoritteiden tuottamisesta syntyviä keskimääräisiä kokonaiskustannuksia. Tämä merkitsee samalla sitä, että yksittäisen suoritteen maksulla ei voida kompensoida muiden suoritteiden tuottamisesta aiheutuvaa alijäämää.

Voimassa olevan maksuasetuksen 3 §:ssä luetellaan PRH:n omakustannusarvosta poikkeavat suoritteet. Kyseinen pykälä sisältää sekä alle omakustannusarvon hinnoiteltavat että maksuttomat suoritteet. Teollisoikeudellisten rekisterien osalta alle omakustannusarvon hinnoiteltujen sekä maksuttomien suoritteiden muodostaman vajeen kattaminen on ongelmatonta, koska se sisältyy lain 2 §:n 3 kohdassa määriteltyyn suoriteryhmäkohtaiseen kustannusvastaavuuteen, missä vastaavuuden toteutuminen tapahtuu rekisteritasolla. Kauppaja- ja yritys kiinnitysrekisterien osalta on kuitenkin epäselvyyttä aiheuttanut se, että lain 3 §:n 3 momentin mukaiset suoritteet tulisi hinnoitella suoritteiden keskimääräisten kokonaiskustannusten perusteella eikä näiden suoritteiden maksutuloilla saisi kompensoida alihinnoiteltujen tai maksuttomien suoritteiden aiheuttamia kustannuksia. Viimeksi mainittujen suoritteiden tuottamisesta aiheutuva alijäämä tulisi periaatteessa kattaa valtion varoin, koska mistään muusta järjestelystä ei ole erikseen säädetty. Käytännössä alijäämäisten suoritteiden kustannukset ketaan nykyisellään muiden suoritteiden maksutuloilla.

Suurin alijäämä muodostuu tilinpäätösten julkistamisesta kaupparekisterissä. Tilinpäätösten julkistaminen tuli pakolliseksi kaikille osakeyhtiöille ja osuuskunnille vuonna 1997. Julkistaminen tehdään lähettämällä tilinpäätöstiedot PRH:lle ja tietojen toimittamisesta tehdään merkintä kaupparekisteriin. Julkistettavien tilinpäätösten määrä ja samalla niiden käsittelystä aiheutuneet kustannukset ovat nousseet vuosittain. Julkistamisesta aiheutui PRH:lle vuonna 2005 noin 1040 000 euron

kustannukset, jotka on katettu kaupparekisterin ilmoitusmaksuilla. Julkistamisen maksuttomuutta on pidetty perusteltuna siitä syystä, että maksuttomuus olisi omiaan vähentämään yritysten yleistä haluttomuutta toimittaa tilinpäätöksensä julkistettavaksi.

Muita asiakkaille maksuttomaksi säädettyjä taloudellisesti vähemmän merkittäviä suoritteita ovat muun muassa PRH:n rekistereihin merkittyjen oikeuksien lakkaamisilmoitukset ja PRH:n antamat vastaanottotodistukset, joiden kustannukset on katettu muiden suoritteiden maksutuloilla.

Maksuttomista suoritteista aiheutuvan kustannuslisän kohdentaminen muihin suoritteisiin on katsottu soveltuvan kokonaisvaltaiseen rekisteröintikäsitteeseen, jossa ilmoitusta seuraava rekisteröintiprosessi käsittää muiden rekisteröintitoimien ohella myös ne rekisteriviranomaisen suoritteet, erityisesti pakollisten tilinpäätöstietojen julkistamistoimet, jotka liittyvät rekisteröinnin voimassapitämiseen osana rekisteröinnin elinkaarta. Ilmoitusmaksuihin sisältyvää osuutta maksuttomista suoritteista on siten pidetty vastikkeena viimeksi mainituista rekisteriviranomaisen tehtäväksi jäävistä suoritteista.

Alle omakustannusarvon hinnoiteltaviksi suoritteiksi on voimassa olevassa asetuksessa säädetty säätiö- ja yhdistysasioiden lisäksi valitusasioiden käsitteleminen. Valituslautakunta on PRH:n yhteydessä toimiva hallinto-oikeudellinen lainkäyttöelin. Valituslautakunta käsittelee PRH:n lopullisista päätöksistä sille tehdyt valitukset. Valituslautakunnan maksut on säädetty omakustannushintaa alhaisemmiksi ja ne kattavat vain murto-osan yksikön kustannuksista. Valitusasioiden käsittelyn kokonaiskustannukset olivat vuonna 2005 noin 420 000 euroa ja niistä perityt maksut 23 300 euroa. Valitusmaksujen alhaiset hinnat ovat perusteltuja asiakkaan oikeusturvan kannalta.

Nykykäytäntönä on ollut, että PRH:n kustannuslaskennassa valittamisesta aiheutuneet kustannukset on kohdistettu työpanoksen perusteella niille rekistereille (suoriteryhmillä), joiden päätöksistä valitukset ovat aiheutuneet. Käytännössä tämä on tarkoittanut sitä, että valituslautakunnan kustannukset on otettu muiden yksiköiden suoritteiden hinnoittelussa huomioon maksuja korottavana tekijänä.

Nykylainsäädännön mukaisesti säätiörekisterin ja yhdistysrekisterin muodostamat alijäämät katetaan budjettirahoituksella. Nykyisin yhdistysrekisteri toimii yhdistysten rekisteröimisen lisäksi myös Keskuskauppakamarin ja kauppakamarien sekä uskonnollisten yhdyskuntien, niiden paikallisyhteisöjen ja seurakuntien rekisteröijänä.

2. Ehdotetut muutokset

Edellä esitetyn mukaisesti ehdotetaan, että PRH:n suoritteet ryhmiteltäisiin maksuasetuksessa tarkemmin määrittelyiksi suoriteryhmiä siten, että kunkin suoriteryhmän suoritteista perittävät maksut kattaisivat kyseisen suoriteryhmän kaikkien suoritteiden tuottamisesta aiheutuneet kustannukset. Kunkin suoriteryhmän toiminnalliseen kokonaisuuteen kuuluisivat rekisterin toimialaan kuuluvien hakemusten ja ilmoitusten käsitteleminen ja tutkiminen, merkinnän tekeminen rekisteriin, oikeuksien voimassapitäminen ja rekisteröintien uudistaminen.

Suoriteryhämääritelmää ehdotetaan lisäksi laajennettavaksi kattamaan myös julkisoikeudellisten rekisterien käytön eli virallisten otteiden, jäljennösten ja todistusten antamisen rekistereistä. Käsitteilyprosessit ovat kehittyneet niin, etteivät suorittemaksut näiden suoritteiden osalta vastaa enää kustannuksiin. Jos edellä mainitut suoritteet hinnoiteltaisiin kustannusvastaaviksi, kuten nykyisten säännösten mukaan tulisi, maksut muodostuisivat lähinnä laskutuskustannuksista ja olisivat niin alhaisia, ettei niitä ehkä olisi enää järkevää periä.

Julkisuudessa esiintyvä vaateita julkisen hallinnon siirtymiseksi enenevässä määrin verkkopalvelujen tuottajaksi ja käyttäjäksi. Suoriteryhmäkohtaiseen kustannusvastaavuuteen

perustuvalla hinnoittelulla voitaisiin suoriteryhmän maksutuloja joustavasti käyttää uusien palvelumuotojen sekä sähköisten järjestelmien kehittämiseen suoriteryhmän sisällä.

3. Esityksen vaikutukset

Ehdotetut muutokset selventäisivät lain tasolla osin tulkintaperustaisen nykykäytännön PRH:n suoritteiden hinnoittelun samoin kuin myös uusien laaja-alaisten tietopalvelujen kehittämisen ja niiden rahoittamisen osalta. Näin ollen muutoksilla ei ole välittömiä vaikutuksia sen paremmin viraston asiakkailta perittäviin maksuihin kuin valtion talousarviomäärärahoihin.

Lain muutos ei kuitenkaan vähennä kustannuslaskennan merkitystä. Jatkossa kustannusseurantaan jatketaan vähintään nykyisellä tasolla ja tarkkuudella kohdentuen kustannukset edelleen rekisterikohtaisesti mahdollisimman huolellisesti. Tämä on erityisen tärkeää valitusasioiden sekä yhdistys- ja säätiörekisterien suoritteiden osalta, jotka on maksuasetuksessa säädetty alle omakustannushinnan hinnoiteltaviksi.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu kauppa- ja teollisuusministeriössä PRH:n esityksen pohjalta.

Esityksestä on valtiovarainministeriö antanut lausunnon, jossa se, kiinnittäen samalla huomiota ehdotetun suoritehinnoittelun suhteeseen yleiseen maksulainsäädäntöön, pitää perusteltuna PRH:n hinnoittelukäytäntöjen kehittämistä siten, että toiminnan kustannukset voidaan kattavasti sekä oikeudenmukaisella ja hyväksyttävällä tavalla kohdistaa asiakkaille.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Soveltamisala. Pykälää ehdotetaan täydennettäväksi viittauksella yritys- ja yhteisötietojärjestelmän (YTJ) käyttöön suoritteiden tuottamisessa. YTJ on PRH:n ja verohallinnon yhteinen järjestelmä, joka perustuu

siitä erikseen annettuun lakiin (244/2001). Järjestelmästä voidaan tuottaa otteita ja todistuksia, jotka PRH:ssa tuotettuina katsotaan PRH:n suoritteiksi. Viittaus selventäisi maksuperusteen erityisesti paikallisviranomaisen toiminnan kannalta. YTJ:ään perustuvat suoritteet sisältyvät jo nykyisin PRH:n maksuja

koskevan asetuksen maksutaulukkoon.

2 §. Määritelmä. Yleisperusteluissa esitetyn mukaisesti ehdotetaan, että PRH:n suoritteet ryhmiteltäisiin maksuasetuksessa tarkemmin määriteltäviksi suoriteryhmiä siten, että kunkin suoriteryhmän suoritteista perittävät maksut kattaisivat kyseisen suoriteryhmän tuottamisesta aiheutuneet kustannukset. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisättäisiin nykyisen 3 kohdan tilalle määritelmä suoriteryhmästä, jolla tarkoitettaisiin suoritekokonaisuutta, joka muodostuu kuhunkin PRH:n rekisteriin liittyvistä suoritteista. Tähän kunkin rekisterin muodostamaan toiminnalliseen kokonaisuuteen kuuluisivat siten rekisterin toimialaan kuuluvien hakemusten ja ilmoitusten käsitteleminen ja tutkiminen (ja näihin verrattavissa olevat lupa- ja suostumusasiat), merkinnän tekeminen rekisteriin, oikeuksien voimassapitäminen ja rekisteröintien uudistaminen sekä otteen, todistuksen ja virallisen jäljennöksen tuottaminen rekisteritiedosta.

Pykälän nykyinen 3 kohta ehdotetaan siirrettäväksi 4 kohdaksi siten täydennettynä, että suoriteryhmäkohtainen kustannusvastavuus tulisi ulottumaan teollisoikeudellisten suoritteiden lisäksi muihinkin PRH:n mainittuihin suoriteryhmiin mukaan lukien kauppa-, yritys kiinnitys-, säätiö- ja yhdistysrekisterit, kuitenkin siten, että yhdistysten ja säätiöiden osalta perittävät maksut määrättäisiin edelleen omakustannusarvoa alhaisemmiksi. Yhdistysasioiden osalta yhdistysrekisterin maksut tulee pitää yhteiskuntapolitisista syistä alhaisina. Säätiörekisterin osalta pyritään suoriteryhmäkohtaiseen kustannusvastavuuteen. Patenti- ja rekisterihallituksen valtion budjetista saama määräraha on ensisijaisesti tarkoitettu yhdistysrekisterin suoritteiden alijäämän kattamiseen.

Suoriteryhmiin sisällä kustannukset kohdennettaisiin edelleen eri suoritteille siten, että yhteys maksujen ja suoritteiden tuottamisesta aiheutuvien keskimääräisten kustannusten välillä on kustannuslaskennasta riittävästi todennettavissa ottaen huomioon rekisteröinnin elinkaareen liittyvät maksuttomat tai alihinnoitellut liitännäiset rekisteröintisuoritteet.

Pykälän 4 kohtaa täydennettäisiin myös siten, että suoriteryhmäkohtaiseen kustannusvastavuuteen lisättäisiin rekisterien käytöstä perittävät maksut. Kuten yleisperusteluissa

on mainittu, prosessit ovat kehittyneet niin, etteivät suoritelmaksut julkisoikeudellisten rekisterien käytöstä vastaa enää kustannuksiin ja täysin kustannusvastaaviksi hinnoiteltaessa muodostuisivat käytännössä esteeksi suoritteiden laskutuksessa.

Omakustannusarvosta poikkeavien maksujen määrittelyperusteet sisältyvät 3 §:n 4 momenttiin.

3 §. Julkisoikeudellisista suoritteista perittävät maksut. Nykyisessä 3 §:n 2 momentissa säädetään suoriteryhmäkohtaisen kustannusvastaavuuslaskennan perusteista ja suoriteryhmistä, joihin sitä sovelletaan. Momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että se tulisi kattamaan teollisoikeudellisten rekisterien lisäksi muutkin PRH:n ylläpitämät rekisterit. Tämän mukaisesti momentin ennallaan säilyvä viittaus 2 §:n 3 kohtaan kohdistuisi uuteen suoriteryhmä määritelmää koskevaan muutettavaan kohtaan. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan tarkistettavaksi myös siten, että julkisoikeudellinen rekisterien käyttö, kuten todistusten, jäljennösten ja otteiden antaminen, sisällytetään suoriteryhmäkohtaiseen kustannusvastavuuden piiriin.

Pykälän 4 momentissa määritellään perusteet, joiden mukaan maksut voidaan määrätä perittäväksi yleisesti suoritteiden omakustannusarvoa tai suoriteryhmäkohtaista kustannusvastavuutta alempana tai jättää kokonaan perimättä. Alkuperäistä momenttia on muutettu myöhemmin kahdesti säätiö- ja yhdistysrekisterien lisäämiseksi alennetun kustannusvastavuuden mahdollistavaan säännökseen. Vuonna 2003 annettiin uusi uskonnonvapauslaki (453/2003), jonka mukaan uskonnollisen yhdyskunnan rekisteröimisestä päättää ja uskonnollisten yhdyskuntien rekisteriä pitää PRH. Näiden osalta rekisteröintimaksuista on katsottu voitavan säätää kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella, koska uskonnollisten yhdyskuntien rekisteröintiä koskeva sääntely uskonnonvapauslaissa perustuu pitkälti yhdistyslainsäädäntöön. Kun kuitenkin uskonnollisista yhdyskunnista pidetään omaa rekisteriään, tosin yhdistysrekisterin yhteydessä, olisi selvyuden vuoksi perusteltua sisällyttää nämä momenttiin omana ryhmänään. Muilta osin momenttiin ei ehdoteta muutoksia.

2. Tarkemmat säännökset

Lain muutos edellyttää voimassa olevan, Patentti- ja rekisterihallituksen maksullisista suoritteista annetun kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksen (1142/2004) muuttamista. Keskeisintä tarkistuksessa on suoriteryhmiä määrittely. Suoriteryhmiä määritettäisiin nykyisen lainsäädännön mukaiset patentti-, tavaramerkki-, mallioikeus-, hyödyllisyysmalli- sekä integroidun piirin piiri malliasiat. Luetteloon lisättäisiin selkeästi omana ryhmänä patenttiasiamiesrekisteriasiat, sillä patenttiasiamiesrekisteri on itsenäinen vaikkakin hyvin pieni rekisteri. Suoriteryhmiä kohtaisuus laajentuisi koskemaan myös kaupparekisteriä (mukaan lukien tilinpäätösasiat) sekä yrityskiinnitys-, säätiö-, ja yhdistysrekistereitä. Näin ollen myös kaupparekisterin ja yrityskiinnityksen maksut voitaisiin asettaa siten, että kyseisiin suoriteryhmään kuuluvista suoritteista saaduilla maksuilla katetaan suoritteiden rekisteröimisestä ja voimassapitämisestä sekä rekisterin käytöstä aiheutuvat kulut. Asetusmuutos mahdollistaisi myös tilinpäätösten julkistamisesta aiheutuvien kustannusten kohdentamisen kaupparekisterin ilmoitusmaksuihin vastikkeena mainituista rekisteröintien voimassapitämiseen liittyvistä tulevista rekisteriviranomaisen maksuttomista suoritteista.

Säätiöasiat ja yhdistysasiat muodostaisivat myös omat suoriteryhmiänsä sillä poikkeuk-

sella, että säätiöasioista ja yhdistysasioista perittävät maksut säädettäisiin edelleen omakustannusarvon alittaviksi ja kyseisten rekisterien alijäämä katettaisiin valtion budjettirahoituksella kuten nykyisinkin. Myös valitusmaksut jäisivät alle omakustannusarvon hinnoitelluiksi, mutta näitä maksuja ei tueta valtion budjetista, vaan suoritteiden nettokustannukset vyyrytetään valitusmäärien ja käytetyn työajan suhteessa muiden yksiköiden tuloilla katettaviksi.

Asetuksessa alle omakustannusarvon määriteltävät suoritteet ja maksuttomat suoritteet tulisivat varsin pitkälle vastaamaan voimassa olevaan asetukseen sisältyviä. Lain muutoksesta ei liioin seuraa välitöntä nykyisten maksujen tarkistustarvetta.

Asetukseen tehtävät muut tarkistukset olisivat enimmäkseen teknisiä luonteeltaan tai säädöstekniikkaan liittyviä.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Lain nojalla annettava kauppa- ja teollisuusministeriön asetus uusitaan voimaan tulevaksi samasta ajankohdasta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista 13 päivänä marraskuuta 1992 annetun lain (1032/1992) 1 ja 2 § sekä 3 §:n 2 ja 4 momentti, sellaisena kuin niistä on 3 §:n 4 momentti laissa 1381/1995, seuraavasti:

1 §

Sovellettamisala

Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista peritään maksuja valtiolle sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. Tätä lakia sovelletaan myös sellaiseen Patentti- ja rekisterihallituksen paikallisviranomaisena kaupparekisteriasioissa toimivan viranomaisen tuottamaan suoritteeseen, joka perustuu tai kohdistuu Patentti- ja rekisterihallituksen pitämään rekisteriin tai yritys- ja yhteisötietojärjestelmään.

2 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *suoritteella* Patentti- ja rekisterihallituksen tai muun 1 §:ssä tarkoitetun viranomaisen virkatoimia, niiden tuottamia palveluja ja tavaroita sekä muuta toimintaa;
- 2) *julkisoikeudellisella suoritteella* Patentti- ja rekisterihallituksen tai muun 1 §:ssä tarkoitetun viranomaisen suoritetta, jonka kysyntä perustuu lakiin tai asetukseen ja jonka tuottamiseen mainituilla viranomaisilla on tosiasiallinen yksinoikeus;
- 3) *suoriteryhmällä* kunkin Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämän rekisterin julkisoikeudellisten suoritteiden muodostama kokonaisuutta; sekä

4) *suoriteryhmäkohtaisella kustannusvastaavuudella* Patentti- ja rekisterihallituksen suoriteryhmiin kuuluvien suoritteiden rekisteröimisestä, voimassapitämisestä sekä rekisterien käytöstä perittävien maksujen kokonaismäärän määrittäminen siten, että maksujen kokonaismäärä vastaa kyseisen suoriteryhmän ylläpitämisestä valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää ottaen huomioon mitä lain 3 §:ssä säädetään.

3 §

Julkisoikeudellisista suoritteista perittävät maksut

Edellä 2 §:n 3 kohdassa tarkoitettuihin suoriteryhmiin kuuluvista suoritteista, kuten rekisteröimisestä, rekisteröintien voimassapitämisestä sekä rekisterien käytöstä perittävien maksujen suuruus määrätään suoriteryhmäkohtaisen kustannusvastaavuuden perusteella. Maksuja määrättäessä otetaan huomioon arvioitu vuosittain jätettävien hakemusten ja ilmoitusten lukumäärä, rekisteritietojen ylläpitäminen ja rekisterien julkisoikeudellinen käyttö sekä 3 ja 4 momentin säännökset. Tämän momentin mukaan määrättyvät maksut voidaan vahvistaa siten, että maksu on sitä korkeampi mitä pidemmän ajan rekisteröinti on voimassa.

Teollisuuspoliittisista tai oikeudenhoitoon,

uuden suoritteiden käyttöönottoon tai rekisteritietojen ajan tasalla pitoon liittyvistä taikka kansainvälisistä sopimuksista tai käytännöstä johtuvista syistä taikka silloin, kun käsitellään säätiöolaista (109/1930), yhdistyslaista (503/1989) ja uskonnonvapauslaista (453/2003) johtuvia asioita, maksu voidaan määrätä perittäväksi yleisesti suoritteiden omakustannusarvoa alempana tai jättää se kokonaan perimättä. Yhdistyksen rekisteröimistä koskevassa asiassa maksu on määrättävä omakustannusarvoa alempana, jos se on tarpeen yhdistymisvapauden turvaamiseksi. Ennen yhdistyksen rekisteröimistä koskevan

maksun määräämistä kauppa- ja teollisuusministeriön on kuultava oikeusministeriötä. Teollisuuspoliittisista taikka kansainvälisistä sopimuksista tai käytännöstä johtuvista tai muista erityisistä syistä maksu, joka muutoin määrättäisiin suoritteiden omakustannusarvoa tai suoriteryhmäkohtaista kustannusvastavuutta vastaavaksi, saadaan määrätä tätä korkeammaksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 19 päivänä lokakuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Kauppa- ja teollisuusministeri *Mauri Pekkarinen*

Laki

patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista 13 päivänä marraskuuta 1992 annetun lain (1032/1992) 1 ja 2 § sekä 3 §:n 2 ja 4 momentti, sellaisena kuin niistä on 3 §:n 4 momentti laissa 1381/1995, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Soveltamisala

Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista peritään maksuja valtiolle sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. Tätä lakia sovelletaan myös sellaiseen muun viranomaisen tuottamaan suoritteeseen, joka perustuu tai kohdistuu patentti- ja rekisterihallituksen pitämään rekisteriin tai tiedostoon.

2 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *suoritteella* patentti- ja rekisterihallituksen tai muun 1 §:ssä tarkoitetun viranomaisen virkatoimia, niiden tuottamia palveluja ja tavaroita sekä muuta toimintaa;
- 2) *julkisoikeudellisella suoritteella* patentti- ja rekisterihallituksen tai muun 1 §:ssä tarkoitetun viranomaisen suoritetta, jonka kysyntä perustuu lakiin tai asetukseen ja jonka tuottamiseen mainituilla viranomaisilla on tosiasiallinen yksinoikeus; sekä
- 3) *suoriteryhmäkohtaisella kustannusvastaavuudella patenttioikeuden, tavaramer-*

Ehdotus

1 §

Soveltamisala

Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista peritään maksuja valtiolle sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. Tätä lakia sovelletaan myös sellaiseen *Patentti- ja rekisterihallituksen paikallisviranomaisena kaupparekisteriasioissa toimivan* viranomaisen tuottamaan suoritteeseen, joka perustuu tai kohdistuu Patentti- ja rekisterihallituksen pitämään rekisteriin tai *yritys- ja yhteisötoimintajärjestelmään*.

2 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *suoritteella* Patentti- ja rekisterihallituksen tai muun 1 §:ssä tarkoitetun viranomaisen virkatoimia, niiden tuottamia palveluja ja tavaroita sekä muuta toimintaa;
- 2) *julkisoikeudellisella suoritteella* Patentti- ja rekisterihallituksen tai muun 1 §:ssä tarkoitetun viranomaisen suoritetta, jonka kysyntä perustuu lakiin tai asetukseen ja jonka tuottamiseen mainituilla viranomaisilla on tosiasiallinen yksinoikeus;
- 3) *suoriteryhmillä* kunkin Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämän rekisterin

Voimassa oleva laki

kin, mallioikeuden, hyödyllisyysmallioikeuden ja integroidun piirin piirimallin muodostamiin suoriteryhmiin kuuluvien suoritteiden rekisteröimisestä ja voimassapitämisestä perittävien maksujen kokonaismäärän määrittämistä siten, että maksujen kokonaismäärä vastaa kyseisen rekisterin (suoriteryhmän) ylläpitämisestä valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää.

3 §

Julkisoikeudellisista suoritteista perittävät maksut

Edellä 2 §:n 3 kohdassa lueteltuihin suoriteryhmiin kuuluvien suoritteiden rekisteröimisestä ja voimassapitämisestä perittävän maksun suuruus voidaan kuitenkin määrätä suoriteryhmäkohtaisen kustannusvastaavuuden perusteella ottaen huomioon vuosittain jätettävien rekisteröinti- ja voimassapitämishakemusten arvioitu lukumäärä sekä 3 ja 4 momentin säännökset. Tämän momentin mukaan määräytyvät maksut voidaan vahvistaa siten, että maksu on sitä korkeampi mitä pidemmän ajan rekisteröinti on voimassa.

Teollisuuspoliittisista tai oikeudenhoitoon, uuden suoritteiden käyttöönottoon tai rekisteritietojen ajantasallapitoon liittyvistä taikka kansainvälisistä sopimuksista tai käytännöstä johtuvista syistä taikka silloin, kun käsitellään säätiölaista (109/30) ja yhdistyslaista (503/89) johtuvia asioita, maksu voidaan määrätä perittäväksi yleisesti suoritteiden omakustannusarvoa tai suoriteryhmäkohtaista kustannusvastaavuutta alempana tai jättää kokonaan perimättä. Yhdistyk-

Ehdotus

julkisoikeudellisten suoritteiden muodostamasta kokonaisuudesta; sekä

4) suoriteryhmäkohtaisella kustannusvastaavuudella *Patentti- ja rekisterihallituksen* suoriteryhmiin kuuluvien suoritteiden rekisteröimisestä, voimassapitämisestä sekä rekisterien käytöstä perittävien maksujen kokonaismäärän määrittämistä siten, että maksujen kokonaismäärä vastaa kyseisen suoriteryhmän ylläpitämisestä valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää ottaen huomioon mitä lain 3 §:ssä säädetään.

3 §

Julkisoikeudellisista suoritteista perittävät maksut

Edellä 2 §:n 3 kohdassa tarkoitettuihin suoriteryhmiin kuuluvista suoritteista, kuten rekisteröimisestä, rekisteröintiä voimassapitämisestä sekä rekisterien käytöstä perittävien maksujen suuruus määrätään suoriteryhmäkohtaisen kustannusvastaavuuden perusteella. Maksuja määrättäessä otetaan huomioon arvioitu vuosittain jätettävien hakemusten ja ilmoitusten lukumäärä, rekisteritietojen ylläpitäminen ja rekisterien julkisoikeudellinen käyttö sekä 3 ja 4 momentin säännökset. Tämän momentin mukaan määräytyvät maksut voidaan vahvistaa siten, että maksu on sitä korkeampi mitä pidemmän ajan rekisteröinti on voimassa.

Teollisuuspoliittisista tai oikeudenhoitoon, uuden suoritteiden käyttöönottoon tai rekisteritietojen ajan tasalla pitoon liittyvistä taikka kansainvälisistä sopimuksista tai käytännöstä johtuvista syistä taikka silloin, kun käsitellään säätiölaista (109/1930), yhdistyslaista (503/1989) ja uskonnonvapauslaista (453/2003) johtuvia asioita, maksu voidaan määrätä perittäväksi yleisesti suoritteiden omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä. Yhdistyksen rekis-

sen rekisteröimistä koskevassa asiassa maksu on määrättävä omakustannusarvoa alempana, jos se on tarpeen yhdistymisvapauden turvaamiseksi. Ennen yhdistyksen rekisteröimistä koskevan maksun määräämistä kauppa- ja teollisuusministeriön on kuultava oikeusministeriötä. Teollisuuspoliittisista taikka kansainvälisistä sopimuksista tai käytännöstä johtuvista tai muista erityisistä syistä maksu, joka muutoin määrättäisiin suoritteen omakustannusarvoa tai suorite-ryhmäkohtaista kustannusvastaavuutta vastaavaksi, saadaan määrätä tätä korkeamaksi.

teröimistä koskevassa asiassa maksu on määrättävä omakustannusarvoa alempana, jos se on tarpeen yhdistymisvapauden turvaamiseksi. Ennen yhdistyksen rekisteröimistä koskevan maksun määräämistä kauppa- ja teollisuusministeriön on kuultava oikeusministeriötä. Teollisuuspoliittisista taikka kansainvälisistä sopimuksista tai käytännöstä johtuvista tai muista erityisistä syistä maksu, joka muutoin määrättäisiin suoritteen omakustannusarvoa tai suorite-ryhmäkohtaista kustannusvastaavuutta vastaavaksi, saadaan määrätä tätä korkeamaksi.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*